

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО

для здобувачів вищої освіти 4 курсу денної форми здобуття освіти
освітньої програми «Технологія фармацевтичних препаратів»
спеціальності «226 Фармація, промислова фармація»
галузі знань «22 Охорона здоров'я»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

Інформація про викладача

ДОЦЕНТ КАФЕДРИ
СОЦІАЛЬНОЇ
ФАРМАЦІЇ,
КАНДИДАТ
ФАРМАЦЕВТИЧНИХ
НАУК, ДОЦЕНТ

ДЯДЮН
Тетяна
Валеріївна

trunovacommodity@gmail.com

<https://socpharm.nuph.edu.ua/category/teacher/s/diadiun-tetiana-valeriivna/>

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації

2. Адреса кафедри: вул. Валентинівська, 4, м. Харків, 61168

3. Веб-сайт кафедри: www.socpharm.nuph.edu.ua

4. Консультації: відбуваються в онлайн форматі відповідно до розкладу викладачів, що розміщено на сайті кафедри (за посиланням <https://socpharm.nuph.edu.ua/informacija-dlja-zdobuvachiv-vishhoi-osviti-na-period-karantinu/>).

5. Анотація освітнього компонента: Освітній компонент є вибіркоvim в програмі підготовки здобувачів спеціальності «Фармація, промислова фармація» за освітньою програмою «Технології фармацевтичних препаратів». В ній детально розглядаються теоретичні основи загального товарознавства, основи матеріалознавства, пакування, класифікація та кодування товарів, проведення товарознавчого аналізу та вимог до якості, які висуваються до медичних виробів, косметичних та готових лікарських засобів.

6. Мета викладання освітнього компонента: вивчення факторів, які зумовлюють якість товарів; удосконалення методів контролю якості товарів; організація раціональних способів зберігання товарів; оволодіння технікою проведення товарознавчого аналізу; вивчення вимог щодо забезпечення якості товарів і матеріалів та правил їх приймання.

7. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та з громадянською свідомістю.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК 5. Дух підприємництва, здатність виявляти ініціативу.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ФК 2. Здатність здійснювати діяльність з розробки і оформлення документації щодо чіткої визначеності технологічних процесів виготовлення та виробництва лікарських засобів відповідно до

правил належних практик.

ФК 7. Здатність організовувати і здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарно-інноваційною, ціновою, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках.

ФК 9. Здатність організовувати, забезпечувати і проводити аналіз лікарських засобів та лікарської рослинної сировини в контрольно-аналітичних лабораторіях фармацевтичних підприємств відповідно до вимог Державної фармакопеї та інших нормативно-правових актів. ФК 13. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та виробів медичного призначення відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.

ФК 14. Здатність створення безпечних умов ведення технологічного процесу та забезпечення охорони навколишнього середовища.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Мати та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків.

ПРН11. Застосовувати сучасні підходи до фармацевтичної розробки складу лікарського засобу, оптимальної лікарської форми, технології виробництва, фасування, пакування, маркування та реалізовувати трансфер технологій. Визначати та оцінювати біофармацевтичні фактори, які впливають на ефективність, безпеку та якість лікарських засобів.

ПРН15. Досліджувати стабільність активних фармацевтичних інгредієнтів і лікарських засобів, встановлювати терміни придатності та умови зберігання, забезпечувати належні умови зберігання на виробництві.

9. Статус освітнього компонента: Вибіркова

10. Пререквізити освітнього компонента: систематизує та узагальнює всі знання про конкретний товар, які отримані при вивченні профільних предметів, таких як «Процеси і апарати хіміко-фармацевтичних виробництв», «Загальна хімічна технологія», «Промислова технологія фармацевтичних препаратів».

11. Обсяг освітнього компонента: 3 кредити ЄКТС. 18 години аудиторних занять, з них – 18 годин лекцій, самостійна робота – 54 годин.

12. Організація навчання:

Методи навчання:

- пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод: Lecture-based learning – мультимедійні лекції, відео- матеріали;
- репродуктивний метод: виконання практичних завдань, в тому числі з використанням елементів дистанційного навчання (сервіс Moodle), інтернет-ресурсів
- проблемне викладання: елементи дискусій під час лекцій та занять, обговорення ситуаційних завдань з організації та регулювання діяльності аптечних закладів, ціноутворення на ліки, оподаткування аптек тощо.
- частково-пошуковий метод: участь у «діловій грі», підготовка есе тощо.
- дослідницький метод: Research-based learning – участь в науково-дослідницькій роботі, підготовка тез доповідей на конференції, наукових статей
- методи активного навчання (ділові ігри, лекції-конференції, лекції-дискусії, командні форми роботи).
- інтерактивні методи навчання (брейнстормінг (мозковий штурм): структуровані та неструктуровані обговорення, онлайн-штурми: чати, форуми, листування у соцмережах; робота в групі, в парах; аналіз реальних проблем (кейсів); сесія «питання-відповідь»).

Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль 1. Загальні засади фармацевтичного товарознавства

Тема 1. Теоретичні основи товарознавства. Класифікація та кодування товарів.

Тема 2. Характеристика товаропровідної мережі лікарських засобів та медичних виробів.

Тема 3. Пакування, маркування готових лікарських засобів та медичних виробів.

Тема 4. Контейнери (тара), закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у фармацевції.

Тема 5. Обладнання та матеріали для виготовлення упаковок.

Змістовий модуль 2. Товарознавча характеристика окремих груп лікарських засобів та медичних виробів.

Тема 6. Полімерні матеріали та пластичні маси, які застосовуються у фармацевції.

Тема 7. Неметалеві матеріали. Гума та вироби з неї.

Тема 8. Діагностичні прилади та засоби.

Тема 10. Іноваційні медичні прилади та апарати.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе вивчення окремих теоретичних питань тем освітнього компонента та виконання завдань з цих тем з метою закріплення теоретичного матеріалу.

13. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль

Поточний контроль: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач

Контроль змістових модулів: передбачено 2 змістових модулі. ЗМ1 включає відповіді на тестові завдання та вирішення ситуаційного задач тощо. ЗМ 2 включає відповіді на теоретичне питання, тестові завдання та вирішення ситуаційних задач.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна наявність мінімально 24 балів за 5 тем, до контролю змістового модулю 2 – 12 балів.

Семестровий контроль

Форма семестрового контролю: семестровий залік

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

Номер теми освітнього компонента	Максимальна кількість балів за тему	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	10	4	тестування
		4	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 2.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 3.	10	4	тестування
		4	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи

			роботи
Тема 4.	10	4	тестування
		4	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 5.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Всього балів за змістовий модуль 1:		40	
Змістовий модуль 2			
Тема 6.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 7.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 8.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 9.	5	2	тестування
		1	вирішення ситуаційних завдань
		2	реферат для самостійної роботи
Всього балів за змістовий модуль 2:		20	
Всього балів за модуль:		60	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти.

Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

Види робіт, за які здобувач отримує бали	Максимальна кількість балів
тестування	24
вирішення ситуаційних завдань	23
вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи	11
написання реферату	2
Всього балів:	60

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

Види робіт, за які здобувач отримує бали	Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт	Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля
Змістовий модуль 1		
Тестування	20	20
Змістовий модуль 2		
Теоретична частина: теоретичне питання	5	20
Тестування	15	
Всього балів за контроль змістових модулів:		40

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю: 13 балів: 2 бала – написання реферату (тем 9), 1-2 балів – вирішення ситуаційних завдань (тема 1-8)

під час контролю змістового модуля 1: білети до змістового модуля 1 включають теоретичні питання та практичні завдання з тем 1-5

під час контролю змістового модуля 2: білети до змістового модуля 2 включають теоретичні питання та практичні завдання з тем 6-9

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за недиференційованою шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

15. Політики освітнього компонента:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену

заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітнього компонента здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітнього компонента. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітнього компонента (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітнього компонента, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітнього компонента можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1.Медичне та фармацевтичне товаровознавство : підруч. для студ. ВНЗ / І. І. Баранова, С. М. Коваленко, Д. В. Семенів та ін. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2017. – Ч. 1. – 320 с. 2.Медичне та фармацевтичне товаровознавство : підручник у 2-х ч. / І. І. Баранова, С. М. Коваленко, Ю. О. Безпала, Т. В. Дядюн, С. О. Мамедова. - Х. : НФаУ : Оригінал, 2016. - 304 с. 3.Товарознавство на фармацевтичному підприємстві : навч. посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спец. "Фармація" / І. І. Баранова [та ін.]. – Х. : НФаУ, 2018. - 160 с. 4.Фармацевтичне товаровознавство [Електронний ресурс] : метод. рек. до практичних занять для здобувачів вищої освіти спеціальності 226 Фармація, промислова фармація ОП «Технології фармацевтичних препаратів» / С. Г. Мороз [та ін.]. - Електрон. текстові дані. - Харків : НФаУ, 2024. - 39 с. - Загол. з титул. екрана. - Бібліогр.: с. 37-38. - 00.00 Рек. Профільною методичною комісією з економіко-управлінських та соціально-гуманітарних освітніх компонентів НФаУ (протокол №6 від 26.03.2024 р.) 5.Медичне та фармацевтичне товаровознавство / О. Б. Калушка [та ін.]. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2017. – 484 с. 6.Медичне та фармацевтичне товаровознавство : навч. посіб. для студентів–бакалаврів мед. та фармацевт. учбових закладів III–IV рівнів акредитації / Т. І. Єрмоленко [та ін.] ; Міністерство охорони здоров'я України, Харківський національний медичний університет. – Харків : ХНМУ, 2018. – 136 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього	1. Дослідження товарного асортименту глюкометрів. / І. І. Баранова [та ін.] // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2020. – № 1 (61). – С. 58-66. 2. Товарознавство. Терміни та визначення : ДСТУ 3993-2000. – [Чинний від 2001-01-01]. – Київ : Держстандарт України, 2000. – 28 с.

компонента	3. <i>Медичні апарати. Небулайзери та інгалятори : метод. рек. для аудит. роботи [для здобувачів вищої освіти спец. 226 «Фармація, промислова фармація», 227 «Фізична терапія, ерготерапія» денної та заоч. форм навчання] / І. І. Баранова [та ін.]. – Харків : НФаУ, 2020. – 45 с.</i> 4. <i>Товарознавство : метод. рек. для викладачів / І. І. Баранова [та ін.]. – Харків : НФаУ, 2019. – 97 с.</i>
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Державний реєстр лікарських засобів України http://www.drlz.com.ua 2. Електронний архів НФаУ http://dspace.nuph.edu.ua/ 3. Сайт Верховної Ради України. Законодавство України https://zakon.rada.gov.ua 4. Сайт Державного експертного центру МОЗ України https://www.dec.gov.ua/ 5. Сайт Міністерства охорони здоров'я України https://www.moz.gov.ua 6. Сайт Національного фармацевтичного університету https://nuph.edu.ua/ 7. Сайт Наукової бібліотеки НФаУ http://lib.nuph.edu.ua 8. Щотижневик «Аптека» https://www.apteka.ua/ 9. Державний реєстр медичної техніки та ВМП http://portal.diklz.gov.ua/PublicSite/PUB/VMList.aspx 10. Інформаційна система „Лікарські засоби” (Моріон). http://pharmbase.com.ua/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=2740

18. Технічне й програмне забезпечення освітнього компонента:

Технічне забезпечення – комп'ютер, відеокамера, мультимедійний проектор, екран.

Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Google Workspace for Education Standard, ZOOM, MOODLE.